

Aika 16.03.2026, klo 18:00

Paikka Vantaan kaupungintalon valtuustosali (os. Asematie 7)

Käsiteltävät asiat

§ 13 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 14 Pöytäkirjan tarkastaminen

§ 15 Määrärahamuutokset vuoden 2025 talousarvion käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan

§ 16 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportointi vuodelta 2025

§ 17 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja toimintasuunnitelman hyväksyminen

§ 18 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista

§ 19 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

§ 20 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien asunnottomien ensisuojan säilyttämistä Keravalla

§ 21 Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa

§ 22 Valtuustoaloitteet

Osallistujat

Maarit Raja-Aho, puheenjohtaja
Jouko Lindtman, 1. varapuheenjohtaja
Tanja Aidanjuuri, 2. varapuheenjohtaja
Riikka Rajahalme, sihteeri
Shekhar Acharya
Marja Ahava
Jenni Alasuutari
Anssi Aura
Gashaw Kaisa Bibani
Heidi Blomberg
Patrik Borg
Funda Demiri
Antero Eerola
Satu Ek
Tarja Eklund
Naima el Issaoui
Terhi Enjala
Soile Eriksson
Reija Friman
Olga Gilbert
Heli Hakala
Anu Hall
Janne Hartikainen
Hanna Holmberg
Juha Järä
Loviisa Kaartokallio
Lauri Kaira
Jenni Karemo
Suvi Karhu
Anne Karjalainen
Patrik Karlsson
Mika Kasonen
Ulla Kaukola
Sirpa Kauppinen
Kimmo Kiljunen
Otso Kivimäki
Ulla-Maija Kopra
Nina Korventaival
Matti Kotiranta
Sirkka-Liisa Kähärä
Timo Laaninen
Paula Lehmuskallio
Salla Lindblad-Palo
Jüri Linros
Topi Liutu
Juhani Lohikoski
Kai-Ari Lundell
Mika Niikko
Nina Nummela

Elina Nykyri
Anitta Orpana
Muktar Osman
Petri Roininen
Sakari Rokkanen
Eve Rämö
Niina Saarinen
Jari Sainio
Tina Salmi
Minttu Sillanpää
Emily Strohm
Juha Suoniemi
Riitta Särkelä
Ida Tamminen
Eva Tawasoli
Laura Tulikorpi
Anni Juulia Tuomainen
Tiina Tuomela
Marjo Vacker
Tuomas Vanhanen
Jonna Weckström
Timo Aronkytö, Hyvinvointialuejohtaja
Mikko Hokkanen, Konsernipalvelujen toimialajohtaja
Minna Lahnalampi-Lahtinen, Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialajohtaja
Jyrki Landstedt, Pelastusjohtaja
Jenna Laurikkala, Laki- ja päätöspalveluiden päällikkö
Kati Liukko, Terveystenhuollon palvelujen toimialajohtaja
Hanna Mikkonen, Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja
Esther Obeng Amoako
Anni Siirola, Hallinnon erityisasiantuntija

§ 13**Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Hallintosäännön 104 §:n mukaan aluevaltuuston kokouskutsu laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Kokouskutsun antaa aluevaltuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, jos kyseessä on sähköinen kokous ja ilmoitettava verkko-osoite sekä tila, jossa yleisö voi seurata kokousta. Kokouskutsussa on mainittava, jos osa kokousasioista käsitellään suljetussa kokouksessa.

Kokouskutsu on lähetettävä vähintään 4 päivää ennen aluevaltuuston kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava hyvinvointialueen verkkosivuilla.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää todeta kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 14**Pöytäkirjan tarkastaminen**

Hallintosäännön 120 §:n mukaan aluevaltuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään hyvinvointialuelain 112 §:ssä. Aluevaltuusto valitsee jokaisessa kokouksessaan kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan. Pöytäkirja voidaan tarkastaa yksittäisen asian osalta jo kokouksessa. Pöytäkirja voidaan tarkastaa sähköisesti. Pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää:

1. valita kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan;
2. että tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävänä yleisessä tietoverkossa hyvinvointialueen verkkosivustolla (<https://vakehyva.cloudnc.fi>) 23.3.2026 klo 12.00 lähtien.

Aluehallitus, § 22, 10.02.2026**Aluevaltuusto, § 15, 16.03.2026****§ 15****Määrärahamuutokset vuoden 2025 talousarvion käyttötalous- ja tuloslaskelmaosaan**

VAKEDno-2024-4661

Aluehallitus, 10.02.2026, § 22

Asian valmistelija: taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuusto on hyväksynyt talousarvion 2025 kokouksessaan 26.11.2024 § 240. Aluevaltuusto vastaa hyvinvointialueen toiminnasta ja taloudesta, käyttää hyvinvointialueen päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Hallintosäännön 76 §:n mukaisesti aluevaltuusto päättäessään talousarviosta määrittelee, mitkä ovat aluevaltuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Lisäksi aluevaltuusto antaa talousarvion noudattamista koskevat määräykset siitä, miten talousarvio ja sen perustelut sitovat hyvinvointialueen viranomaisia.

Talousarviossa 2025 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen käyttötalouden sitovuustasojen on päätetty olevan:

- Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa
- Erikoissairaanhoito

Näiden osalta sitova erä on toimintakate. Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate.

Hyvinvointialueen parantunut tulos

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen tulos paranee verrattuna vuoden 2025 talousarvioon niin merkittävästi, että muuttuva tulos on syytä käsitellä aluevaltuustossa talousarviomuutoksena. Tulos paranee kaikilla toimialoilla sekä kaikissa merkittävimmissä tiliryhmissä. Parantuneen tuloksen taustalla on vuoden 2024 suunniteltua onnistuneempi talous, HUS-yhtymän hyvä talouden hallinta, sekä kaikkein merkittävimpänä, hyvinvointialueen selvästi odotuksia ja tavoitteita paremmin onnistunut uudistusohjelman toimeenpano. Parantunut taloudellinen tulos antaa hyvinvointialueelle erinomaiset edellytykset palveluidensa uudistamiseen ja parantamiseen tulevana vuosina.

Hyvinvointialue on pyrkinyt ennustamaan talouttaan mahdollisimman tarkasti ja päätettyä talousarviota selvästi parempi taloudellinen tulos on ollut näkyvissä jo alkuvuodesta 2025 saakka. Ennuste on tarkentunut, mutta jatkossa hyvinvointialue panostaa siihen, että taloudelliset ennusteet olisivat tulevaisuudessa tarkempia ja mahdolliset muutokset talousarvioon nähden saataisiin viestittyä ajoissa päätöksentekijöille.

Nyt esitettävät talousarviomuutokset perustuvat edelleen tilinpäätösennusteeseen vuodelta 2025 eivätkä vielä lopullisiin tilinpäätöslukuihin.

Käyttötalouden sitovuustason muutosesitys - hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoitoa -toimintakate

Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidon menomääräraha talousarviomuutoksen jälkeen on 874,4 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa menomääräraha oli 916,3 milj. euroa. Hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidon tulomääräraha talousarviomuutoksen jälkeen on 135,7 milj. euroa. Alkuperäisessä talousarviossa tulomääräraha oli 115,0 milj. euroa. Hyvinvointialueen toimintakate paranee 62,7 milj. euroa talousarviomuutoksen jälkeen ja olisi 738,7 milj. euroa.

Käyttötalouden sitovuustason muutosesitys – erikoissairaanhoidon toimintakate

HUS-yhtymän perussopimuksen 25 §:n mukaisesti jäsenten talousarvioon perustuvat maksusuudet tasataan tilikauden päättyessä HUS-raamin sisällä, jolloin hyvinvointialueet ja Helsingin kaupunki tasaavat laskutusta palveluiden suhteellisen käytön mukaisesti. Erikoissairaanhoidon talousarvio ja toteutumisennuste on perustunut arvioon alueiden välisestä suhteellisesta palvelunkäytöstä ja siten pitänyt sisällään epävarmuuksia.

Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston ohjeistuksen mukaisesti hyvinvointiyhtymän alijäämä tulee näkyä sen omistajien kirjanpidossa. HUS-yhtymä tulee tekemään ylijäämää vuonna 2025 noin 30 miljoonaa euroa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sai HUS:ilta hyvitystä, laskettuna palveluiden käytön suhteessa 2,3 milj. euroa. HUS-yhtymä ei veloita erikseen tilinpäätöksen 2024 alijäämän kattamista (Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen osuus 5,0 milj. euroa), vaan se pystytään kattamaan HUS-yhtymän tilinpäätöksen 2025 tilikauden tuloksesta. Alijäämän kattamisvelvoite otettiin huomioon hyvinvointialueen vuoden 2024 tilinpäätöksessä, mikä myös parantaa vuoden 2025 toimintakatetta erikoissairaanhoidon sitovuustasolla.

Erikoissairaanhoidon toimintakatteen toteutuu 25,3 milj. euroa alkuperäistä talousarviota parempana. Talousarviossa 2025 erikoissairaanhoidon toimintakate oli – 379,4 milj. euroa, jota esitetään muutettavaksi – 354,1 milj. euroksi.

Tuloslaskelmaosan erien muutosesitys 2025

Tuloslaskelmaosan osalta sitovuustaso on vuosikate. Toimintakatteen paranemisen myötä myös vuosikate toteutuu talousarviota parempana. Hyvinvointialueen talousarviossa 2025 vuosikate oli 18,8 milj. euroa, joka esitetään muutettavaksi 109,0 milj. euroksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää muuttaa vuoden 2025 talousarvion:

- hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidon toimintakatteen -738 700 000 euroa
- erikoissairaanhoidon toimintakatteen -354 100 000 euroa sekä
- tuloslaskelman osalta vuosikatteen 109 000 000 euroa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 15

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää muuttaa vuoden 2025 talousarvion:

- hyvinvointialue ilman erikoissairaanhoidon toimintakatteeksi -738 700 000 euroa;
- erikoissairaanhoidon toimintakatteeksi -354 100 000 euroa sekä;
- tuloslaskelman osalta vuosikatteeksi 109 000 000 euroa.

Aluehallitus, § 44, 03.03.2026**Aluevaltuusto, § 16, 16.03.2026****§ 16****Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportointi vuodelta 2025**

VAKEDno-2023-4413

Aluehallitus, 03.03.2026, § 44**Liitteet****1 Uudistusohjelman raportointi 2025**

Asian valmistelijat: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen, strategiapäällikkö Marianne Juosila ja taloussuunnittelupäällikkö Marja Miettinen

Valtio hyvinvointialueiden rahoittajana edellytti alueita laatimaan muutosohjelmat talouden tasapainottamiseksi ja alijäämien kattamiseksi lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Talouden tasapainottamiseksi ja ensimmäisten toimintavuosien alijäämien kattamiseksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laati uudistusohjelman vuosille 2023–2030. Aluevaltuusto hyväksyi uudistusohjelman päälinjaukset ja periaatteet kokouksessaan 12.12.2023 § 123. Päälinjausten pohjalta toimialat jatkoivat ohjelman konkreettisten toimenpiteiden valmistelua, ja aluevaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.4.2024 § 22 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelman vuosille 2023–2030. Ohjelma sisältää toimenpiteet kustannusvaikutuksineen toimialoittain.

Uudistusohjelman laskennalliseksi vuosittaiseksi tuottavuustavoitteeksi asetettiin 2 % toiminnan tehostamisen suhteessa palvelutarpeen kasvuun.

Taloussuunnitelmakaudelle 2024–2026 tuottavuustavoitteeksi asetettiin 72 milj. euroa ja vuosikymmenen loppuun mennessä uudistusohjelmalla tavoitellaan noin 300 miljoonan euron tuottavuustoimia. Vuoden 2024 tuottavuustavoite oli 16 miljoonaa euroa, ja vuoden 2025 tavoitteena oli saavuttaa vähintään 28 miljoonan euron taloudelliset vaikutukset. Tuottavuuden parantaminen on osa hyvinvointialueen jatkuvaa toiminnan parantamista, ja tavoitteet sisällytetään vuosittain talousarvioon osana talouden tasapainottamista sekä palvelutuotannon kehittämistä.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen uudistusohjelmassa kuvataan alueen toimenpiteet tuottavuuden ja kustannusvaikuttavuuden parantamiseksi ja talouden tasapainottamiseksi. Uudistusohjelman tavoitteena on uudistaa palvelurakenteita ja toimintamalleja siten, että hyvinvointialue turvaa asukkaiden tarpeisiin vastaavat palvelut, säilyy työntekijöille vetovoimaisena työnantajana ja huolehtii kestävästä taloudesta.

Uudistusohjelmaa ja toimenpiteiden toteutumista on seurattu puolivuosittain ja talouden toteumaa osavuosikatsausten yhteydessä. Uudistusohjelman toimenpiteet ja niiden taloudellinen vaikutus huomioidaan aina talousarviovalmistelun yhteydessä. Siten aluehallitukselle tuotettava kuukausittainen talous- ja palvelukehityskatsaus toteuttaa ylätasolla myös uudistusohjelman taloudellisten vaikutusten seuranta.

Uudistusohjelma sisältää noin 160 toimenpidettä. Vuoden 2025 lopulla noin 65 % toimenpiteistä on käynnistynyt ja etenemässä suunnitellusti ja noin 16 % toimenpiteistä oli valmiita. Noin 6 %:n toimenpiteistä arvioidaan käynnistyvän suunnitellusti myöhemmin ja noin 10 % on käynnistynyt mutta toteutumisessa on

tunnistettu haasteita. Vain muutaman toimenpiteen osalta arvioidaan, että tavoitteita ei tulla lainkaan saavuttamaan.

Toimintaa on pystytty tehostamaan vuoden 2024 tapaan suunniteltua nopeammassa aikataulussa. Vuoden 2025 uudistusohjelman toimeenpanossa onnistuttiin ja asetettu taloudellinen tavoitetaso ylitettiin selvästi 13 miljoonalla eurolla. Hyvinvointialueella on saavutettu vuosien 2024 ja 2025 aikana yhteensä 73,2 miljoonan euron kustannusvaikutukset, kun tavoitteena oli 52,9 miljoonaa euroa. Toimialat arvioivat, että noin 77 % jo käynnistetyistä toimenpiteistä saavuttaa niille asetetut taloustavoitteet.

Toimialojen keskeiset onnistumiset uudistusohjelman osalta vuonna 2025:

Vanhusten palvelut saavutti 16,1 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5,8 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Henkilöstörakennetta, töidenjakoa ja henkilöstöresurssin optimointia uudistettiin, jotta henkilöstövoimavaroja pystyttiin kohdistamaan nykyistä paremmin vastaamaan asiakastarpeita. Vuokrahenkilökunnan käyttöä saatiin vähennettyä merkittävästi, sillä omat vakanssit on saatu täytettyä ja henkilökunta liikkuu asiakastarpeen mukaisesti.
- Kotona asumista tukevia palveluja ja teknologiaratkaisuja kehitettiin systemaattisesti palvelujen vaikuttavuuden parantamiseksi.
- Palvelurakennetta uudistettiin vastaamaan asiakastarpeita ja samalla saavutettiin vaikuttavampia palveluja ja merkittäviä kustannussäästöjä.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelut saavutti 5,3 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Perhekeskustoimintamallia vahvistettiin mm. kehittämällä monikanavaista neuvontaa ja ohjausta, tiivistämällä ammattilaisten ja sidosryhmien välistä yhteistyötä sekä laajentamalla ryhmämuotoisia palveluja.
- Ennaltaehkäisevän tuen ja mielenterveyspalvelujen saatavuutta parannettiin lisäämällä henkilöstöä sekä kehittämällä työnjakoa ja tuen ja hoidon porrasteisuutta.
- Oman työn vahvistamiseen ja vaikuttavuuteen panostettiin kaikilla palvelualueilla ja kodin ulkopuolisten sijoitusten tarvetta pystyttiin vähentämään.

Terveystenhuollon palvelut saavutti 13,1 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 8,4 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Hoidon jatkuvuutta ja kustannusvaikuttavuutta parannettiin luopumalla ostopalveluista ja vahvistamalla omatiimejä, lisäksi kiirevastaanoton toimintaa kehitettiin yhteistyössä HUSin kanssa.
- Sairaalapalveluissa parannettiin hoitoketjun toimivuutta (HUS-Sairaala), yhteistyöllä vanhusien palvelujen kanssa. Vaikuttavuutta lisättiin diagnostisissa tutkimuksissa (laboratorio, röntgen jne.) sekä vähennettiin ostopalvelutyövoimaa.
- Suun terveydenhuollossa otettiin käyttöön omatiimimalli ja uusia digitaalisia ratkaisuja tuotannon tehostamiseksi; mm. varastovalvontajärjestelmän käyttöönotto ja oikomishoidon digitaalinen jäljentäminen.

Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelut saavutti 1,25 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 5,88 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä:

- Toimialan johtamis- ja organisaatorakenne uudistettiin merkittävästi.
- Vuokratyövoiman käyttöä vähennettiin voimakkaasti ja omaa palvelutuotantoa lisättiin etenkin asumispalveluissa.
- Ostopalvelujen hallintaa ja kustannusten seuranta tehostettiin mm. Effector-järjestelmän käyttöönotolla.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos saavutti 1,51 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 0,55 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana seuraavilla toimenpiteillä:

- Pelastustoimen asiakasmaksujen korotus
- Investointien rahoituksen ja ajoituksen tarkempi suunnittelu sekä hankintojen tarkempi organisointi
- Henkilöstön työvuorosuunnittelun kehittäminen ja kannustaminen vapaaehtoihin vuoronvaihtoihin
- Tiiviimpi yhteistyö työterveyshuollon kanssa sairauspoissaolojen vähentämiseksi

Konsernipalvelut saavutti 4,0 M€ (tavoiteltu kustannusvaikutus 4,0 M€) kustannussäästöt vuoden 2025 aikana mm. seuraavilla toimenpiteillä

- Apotti-kehittäminen ja omistajaohjauksen tehostaminen
- Tietohallinnon toiminnan tehostaminen ja ostopalvelujen vähentäminen kotiutuksilla

Sekä vuosittain valtion kanssa käydyssä hyvinvointialueneuvottelussa 22.10.2025 että aiemmin maaliskuussa 2025 päättyneessä vapaaehtoisessa muutostukiprojektissa valtioneuvosto piti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimia talouden tasapainottamiseksi oikeasuuntaisina ja tuloksellisina. Uudistusohjelmaa toteuttaen hyvinvointialue on pystynyt kääntämään talousarvionsa ylijäämäiseksi.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. merkitä tiedoksi hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportoinnin 12/2025;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportoinnin 12 /2025.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Liitteet

1 Uudistusohjelman raportointi 2025

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi hyvinvointialueen uudistusohjelman 2023–2030 toteutumisen raportoinnin 12/2025.

Aluehallitus, § 42, 03.03.2026

Aluevaltuusto, § 17, 16.03.2026

§ 17

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja toimintasuunnitelman hyväksyminen

VAKEDno-2026-106

Aluehallitus, 03.03.2026, § 42

Liitteet

- 1 Tvåspråkighetsprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde
- 2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma

Asian valmistelija: terveydenhuollon palvelujen toimialajohtaja Kati Liukko ja hallinnon asiantuntija Paulina Åhlgren

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on kaksikielinen viranomaisen, jonka lakisääteinen velvollisuus on turvata suomen- ja ruotsinkielisen väestön yhdenvertaiset kielelliset oikeudet kaikilla palvelualueilla. Palvelut on lain mukaan järjestettävä siten, että asiakas saa ne valintansa mukaan suomeksi tai ruotsiksi ilman, että asioinnissa käytetään tulkkia tai käännösapua. Palvelun laatu ei saa riippua siitä, kumpaa kansalliskieltä asiakas käyttää.

Aluevaltuusto on kokouksessaan 12.6.2023 § 53 hyväksynyt edellisen kerran kaksikielisyysohjelman ja sen toimintasuunnitelman. Kansalliskielilautakunta on 5.3.2025 § 13 valmistellut valtuustokauden 2025–2029 aikana päivitettävää kaksikielisyysohjelmaa. Kaksikielisyysohjelman luonnos on ollut toimialoilla kommentoitavan alkuvuodesta 2026. Kansalliskielilautakunta on osaltaan hyväksynyt kaksikielisyysohjelman kokouksessaan 10.2.2026 § 9.

Hyvinvointialueelle on luotu kaksikielisyystyölle rakenteet, joilla varmistetaan kielellisten oikeuksien toteutuminen sekä strategisella että operatiivisella tasolla. Käytännön toimenpiteisiin kuuluvat muun muassa kaksikielisyysohjelman laadinta, seuranta ja toimeenpanon koordinointi, ruotsinkielisen palvelutuotannon kehittäminen, kansalliskielilautakunnan toiminnan tukeminen sekä selkokielisyyden ja viittomakielen huomioiminen palveluissa.

Hyvinvointialueella on käytössä kaksikielisyysohjelma ja siihen perustuva toimintasuunnitelma. Kaksikielisyysohjelman toteutusta ohjaa kansalliskielilautakunta yhteistyössä moni- ja kaksikielisyyden ohjausryhmän kanssa, joka linjaa ja koordinoi kaksikielisyysohjelman toimeenpanoa asiakasturvallisuutta vahvistavalla tavalla. Kaksikielisyysohjelma tukee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen arvoja, jotka ovat: oikeudenmukaisuus, vastuullisuus ja rohkeus.

Kaksikielisyysohjelma on koottu kolmea pääasiallista kohderyhmää varten: *asiakkaita*, jotka saavat hoitoa ja palvelua omalla kielellä, ruotsiksi tai suomeksi, *henkilöstöä*, joka antaa hoitoa ja palvelua näillä kielillä sekä *tukipalveluita*. Kaksikielisyysohjelman tarkoitus on antaa suunnitelmallista ja järjestelmällistä tukea koko henkilöstölle siten, että lainsäädännössä säädetyt kielelliset oikeudet saavutetaan. Kaksikielisyysohjelma sisällyttää toimintasuunnitelma, josta tavoitteet, toimenpiteet, mittarit ja vastuullinen taho ilmenevät. Palvelujen toteutumista mitataan asiakaspalautteilla ja kyselyillä kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman mukaisesti.

Kaksikielisyysohjelman s.6 neljännen toimenpiteen vastuuhenkilöä on kansalliskielilautakunnan päätöksenteon (10.2.2026 § 9) jälkeen tarkennettu vastaamaan viranhaltijan oikeaa nimikettä.

Ehdotus

Aluehallitus päättää esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 17

Liitteet

- 1 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelma
- 2 Tvåspråkighetsprogrammet för Vanda och Kervo välfärdsområde

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto päättää hyväksyä liitteenä olevan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kaksikielisyysohjelman ja kaksikielisyysohjelman toimintasuunnitelman.

Aluehallitus, § 52, 03.03.2026

Aluevaltuusto, § 18, 16.03.2026

§ 18

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista

VAKEDno-2025-4437

Aluehallitus, 03.03.2026, § 52

Oheismateriaali

1 Vantaan_ja_Keravan_hyvinvointialueen_ilmasto_ohjelma_2030 (hyväksytty aluevaltuustossa 28.10.2024 § 67).pdf

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen ja erityisasiantuntija Christa Salovaara

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Eva Tawasolin valtuustoaloite "Vantaan ja Keravan hyvinvointialue laskee luontojalanjälkensä". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Tawasolin lisäksi 14 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sitra julkaisi kesäkuussa 2025 selvityksen¹, jossa esitellään käytännöllinen menetelmä luontojalanjäljen mittaamiseen samalla tavoin kuin hiilijalanjälki. Laskenta perustuu luontoekvivalenttiin (Biodiversity Equivalent, BDe), etenee neljässä vaiheessa ja on sovellettavissa myös hyvinvointialueilla.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on strategiassaan sitoutunut hiilineutraaliustavoitteeseen vuoteen 2030 mennessä ja tavoittelee samalla luonnon monimuotoisuuden vahvistamista. Seuraava merkittävä askel on luontojalanjäljen systemaattinen laskenta ja sen kytkeminen osaksi talous- ja hankintapäätöksiä.

Esimerkkejä löytyy jo muista paikallishallinnoista: Tampere on laskenut kaupunkiorganisaationsa luontojalanjäljen. Espoo on käynnistänyt oman luontojalanjälkihankkeensa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi hyödyntää näitä kokemuksia sekä Sitran ja Jyväskylän yliopiston kehittämää menetelmää ja olla Suomen ensimmäinen hyvinvointialue, joka laskee oman luontojalanjälkensä.

Luontojalanjäljen laskenta tekee näkyväksi hyvinvointialueen toiminnan ja hankintojen vaikutukset luontoon myös arvoketjuissa. Se tarjoaa työkalun kohdistaa toimenpiteet sinne, missä haitat ovat suurimmat ja missä toimilla voidaan saavuttaa merkittävin positiivinen vaikutus. Laskenta vahvistaa päätöksenteon tietopohjaa ja tukee suoraan hyvinvointialueen tavoitetta vahvistaa luonnon monimuotoisuutta.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue:

- 1. käynnistää oman luontojalanjäljen laskennan,*
- 2. raportoi tulokset valtuustolle säännöllisesti, ja*
- 3. käyttää tietoa strategian, talousarvion ja hankintojen suunnittelussa.*

Työ voidaan toteuttaa vaiheittain: ensin rajatulla pilotilla ja sen jälkeen laajentaen koko organisaation toimintaan. Näin Vantaan ja Keravan hyvinvointialue voi olla edelläkävijä, joka tekee päätöksiä luontopositiivisesti ja tietoon perustuen.

Lähteet:

¹ Sitra. 2025. *Suomalaisten luontojalanjälki*. <https://www.sitra.fi/julkaisut/suomalaisten-luontojalanjalki>""

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2025 § 251 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ensimmäisessä hyvinvointialuestrategiassa vuosille 2023–2025 asetettiin tavoite, jonka mukaan hyvinvointialue on hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Tämän tavoitteen toteutumiseksi hyvinvointialueelle laadittiin ilmasto-ohjelma, joka hyväksyttiin aluevaltuustossa 28.10.2024 § 67. Hyväksytty ilmasto-ohjelma on oheismateriaalina. Ilmasto-ohjelman tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle ensimmäisen kerran keväällä 2026.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen voimassa olevassa hyvinvointialuestrategiassa 2026–2029 todetaan, että Ilmasto-ohjelman toimenpiteitä jatketaan kuluvalle strategiakaudella ja organisaation hiilijalanjälki lasketaan vuosina 2026 ja 2030.

Valtuustoaloite koskee Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen luontojalanjäljen laskemista.

Hiilijalanjälki keskittyy organisaation ilmastovaikutusten mittaamiseen ja luontojalanjälki puolestaan kertoo sen, millaisia vaikutuksia esim. palveluilla ja tuotteilla on luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen. Luontojalanjälki on Jyväskylän yliopistossa kehitetty työkalu organisaation/muun toimijan biodiversiteettivaikutusten seurantaan ja pienentämiseen.

Kansallisessa Ekosote-hankkeessa vuosina 2022–2023 laskettiin ensimmäistä kertaa Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen hiilijalanjälki. Suurimmiksi päästölähteiksi todettiin rakennusten käyttämä kaukolämpö, polttoaineet ja sähkö, kuljetuspalvelut, asiantuntijapalvelut, sekä ruoka ja majoitus. Terveystenhuollossa erottuivat lisäksi lääkkeet. Suuri osa sote-sektorin hiilijalanjäljestä aiheutuu erilaisista tavara- ja palveluhankinnoista. Luontojalanjälkeä ei sote-sektorille ole tiettävästi laskettu.

Esimerkkinä Tampereen kaupunki laski luonto- ja hiilijalanjälkensä yhdessä Jyväskylän yliopiston kanssa tunnistaa luontovaikutuksensa ja vähentää luontokatoa. Laskennassa todettiin, että elintarvikkeet (erityisesti liha), lämmitys ja rakentaminen aiheuttavat suurimmat luontovaikutukset. Hiilijalanjäljen laskennassa todettiin Tampereen kaupunkiorganisaation suurimmiksi päästölähteiksi niin ikään lämmitys, elintarvikkeet ja rakentaminen.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue on strategiassaan sitoutunut tekemään hiilijalanjäljen laskennan ensimmäisen kerran vuonna 2026. Työ käynnistyy kevään 2026 aikana tiedonkeruulla. Tietoa tarvitaan ainakin Ekosote-hankkeen yhteydessä sote-sektorin suurimmiksi päästölähteiksi todetuista asioista, kuten rakennusten käyttämä kaukolämpö, polttoaineet ja sähkö, kuljetuspalvelut, ruoka ja majoitus, tavara- ja palveluhankinnat sekä lääkkeet.

Luontojalanjälkilaskentaa koskeva menetelmä on osin vielä kehitysvaiheessa ja esim. Sitran sivuilla todetaan, että luontojalanjäljen laskenta tulee tarkentumaan tulevaisuudessa. Hiilijalanjäljen laskentaa koskeva tiedonkeruu ja hiilijalanjäljen

laskeminen vuonna 2026 tuottavat hyvinvointialueelle arvokasta pohjatietoa ja kokemusta. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ottaa strategian ja ilmasto-ohjelman mukaisia askelia oman jälkensä tunnistamisessa hiilijalanjäljen laskennan myötä. Siitä saatujen oppien pohjalta voidaan tulevaisuudessa harkita, olisiko syytä pilotoida myös luontojalanjäljen laskentaa sitten, kun sitä koskevat menetelmät tarkentuvat.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Eva Tawasolille ja 14 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Eva Tawasoli jätti päätökseen Vihreän aluehallitusryhmän pöytäkirjalausuman, joka kuului seuraavasti: *"Vihreä aluevaltuustoryhmä pitää hyvänä ja kiittää siitä, että Vantaan ja Keravan hyvinvointialue etenee ilmasto-ohjelmansa mukaisesti hiilijalanjäljen laskentaan ja vahvistaa näin päätöksenteon tietopohjaa ympäristövaikutusten osalta. Luontovaikutusten järjestelmällinen huomioiminen on luonteva ja perusteltu seuraava askel kokonaisvaltaisessa kestävyystyössä. Vihreä ryhmä edellyttää, että hyvinvointialue seuraa aktiivisesti luontojalanjäljen mittariston ja laskentamenetelmien kehitystä sekä varautuu ottamaan ne käyttöön niiden vakiinnuttua osaksi strategian, talousarvion ja hankintojen valmistelua kustannukset huomioiden."* Sosialidemokraattinen aluehallitusryhmä, Kokoomuksen aluehallitusryhmä, Keskustan aluehallitusryhmä sekä Vasemmistoliiton aluehallitusryhmä ilmoittivat yhtyvänsä pöytäkirjalausumaan.

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 18

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 56, 03.03.2026

Aluevaltuusto, § 19, 16.03.2026

§ 19

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien sosionomi-nimikkeen käyttöönottoa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella

VAKEDno-2025-4428

Aluehallitus, 03.03.2026, § 56

Asian valmistelija: konsernipalvelujen toimialajohtaja Mikko Hokkanen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Elina Nykyrin valtuustoaloite "Sosionomi-nimike käyttöön Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Nykyrin lisäksi 27 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Me aloitteen allekirjoittaneet aluevaltuutetut esitämme, että hyvinvointialueemme ottaa käyttöön sosionomin tehtävänimikkeen 1.1.2026 alkaen. Usealla hyvinvointialueilla (mm. Etelä-Savo, Pohjanmaa ja Pohjois-Pohjanmaa) on jo käytössä sosionomin tehtävänimike sosiaalipalveluissa ja laajemminkin hyvinvointialueiden palveluissa. Lisäksi monet kunnat ja kaupungit ovat varhaiskasvatustlain muututtua ottaneet käyttöön varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävänimikkeen.

Sosiaalipalveluiden ja sosiaalihuollon tehtävänimikkeiden yhtenäistämisellä on monia hyötyjä. Yhtenäisen sosionomin tehtävänimikkeen käyttöönottoaminen parantaa hyvinvointialueemme asiakasturvallisuutta sekä helpottaa ja edistää rekrytointia. Se myös vähentää tehtävänimikkeiden lukumäärää (mm. ohjaaja, sosiaaliohjaaja), selkeyttää työnjakoa sekä vahvistaa sosionomien ammatillista identiteettiä ja työn tunnettuutta.

Sosionomit ovat laillistettuja sosiaalihuollon ammattihenkilöitä (817/2015), mutta sosionomin tehtävänimikettä ei käytetä samalla tapaa kuin sosiaalityöntekijän, geronomin tai kuntoutuksen ohjaajan tehtävänimikkeitä.

On kuitenkin muistettava, ettei sosionomin tehtävänimikettä tule ottaa käyttöön niissä viroissa ja toimissa, joissa vaaditaan sosiaalityöntekijän pätevyys. Sosiaalityöntekijää ei voida korvata sosionomilla työssä, joka vaatii sosiaalityöntekijän pätevyyden.

Sosionomien tehtävänimikkeen käyttöön ottaminen on hyvinvointialueellemme yksinkertainen ja kustannusneutraali tapa parantaa asiakasturvallisuutta, rekrytointia ja työnjakoa. Vastaavanlainen valtuustoaloite on tehty Varsinais-Suomen, Keski-Suomen sekä Kanta-Hämeen hyvinvointialueella sekä Helsingin kaupungissa."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 7.10.2026 § 243 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen konsernipalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella työskentelee sosionomikoulutuksen suorittaneita ammattilaisia useilla eri tehtävänimikkeillä, yhteensä noin 500 henkilöä. Sosionomit työskentelevät pääasiassa Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen sekä Vammaisten ja vanhusten palvelujen toimialoilla.

Hyvinvointialueella on useita tehtäviä, joissa voidaan toimia sosionomikoulutuksen tuottamalla pätevyydellä. Samanaikaisesti on myös tehtäviä, joissa kelpoisuus muodostuu sosionomikoulutuksen lisäksi useista muista ammattikorkeakoulututkinnoista. Yhdenmukaistamisen arvioidaan voivan kaventaa merkittävästi rekrytointitilanteissa hakijajoukkoa ja sitä kautta hyvinvointialueen osaamispohjaa sekä vaikeuttavan henkilöstön saatavuutta.

Lisäksi sosiaalihuollon ammattihenkilölainsäädännön uudistuksen arvioidaan voivan tuoda muutoksia, jotka on syytä huomioida ennen mahdollisia tehtävänimikkeisiin liittyviä ratkaisuja.

Pelkän tehtävänimikkeen muuttamisen ei katsota yksinään parantavan asiakasturvallisuutta. Asiakasturvallisuuden perustan sosiaalipalveluissa arvioidaan rakentuvan asiakkaan fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen turvallisuuden varmistamisesta, lainsäädännön noudattamisesta, omavalvonnasta, asiakaslähtöisyydestä sekä osaavasta henkilöstöstä, joiden varmistamiseksi hyvinvointialueella tehdään määrätietoista työtä.

Näistä syistä sosionomi tehtävänimikkeen käyttöönottoa ja tehtävänimikkeiden yhdenmukaistamista yhden tutkintanimikkeen perusteella ei voida pitää hyvinvointialueelle tarkoituksenmukaisena.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Elina Nykyrille ja 27 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 19

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Aluehallitus, § 57, 03.03.2026

Aluevaltuusto, § 20, 16.03.2026

§ 20

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien asunnottomien ensisuojan säilyttämistä Keravalla

VAKEDno-2025-683

Aluehallitus, 03.03.2026, § 57

Asian valmistelija: Lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 10.2.2025 § 16 jätettiin Pia Lohikosken valtuustoaloite "Asunnottomien ensisuoja säilytettävä Keravalla". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut 22 aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ei saa keskittää kaikkia asunnottomien palveluita Vantaalle. Asunnottomien ensisuoja on säilytettävä Keravalla. Hätmajoitus on eduskunnan apulaisoikeusasiamiehen päätöksen mukaan perustuslain ja ihmisoikeussopimusten kovinta ydintä. Asunnottomat ovat suomalaisen yhteiskunnan heikoimmassa asemassa oleva ihmisryhmä. Katu ei ole turvallinen koti. Ensisuoja vähentää asunnottomien kuolleisuutta, päihteiden käyttöä ja tuo asunnottomat avun piiriin. Asunnottomien ensisuojaan on oltava riittävän yksinkertaista hakeutua myös ilman, että on varaa junalippuun tai voimavaroja lähteä palvelun perässä vieraaseen kaupunkiin. Erityisesti talvella avun on löydyttävä läheltä, jotta turvataan ihmisarvoisen elämän vähimmäisedellytykset. Ensisuojan toiminnassa olon aikana (2018–2025 Keravalla on saatu suurimmalta osin ihmiset pois asumasta laittomasti hökkeleistä, roskakatoksista, rappukäytävistä sekä julkisilta paikoilta. Ajoissa saatu apu vähentää erikoissairaanhoidon joutumista ja ohjaa asunnottomia asunto ensin -periaatteen mukaisten palveluiden äärelle sekä näin kohti asunnottomuuden poistamisen tavoitetta. Tämä ei toteudu ilman palveluita, jotka ovat asunnottomille käytännössä saavutettavissa.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että VAKE turvaa asunnottomien ensisuojan toiminnan jatkumisen Keravalla."

Aluehallitus päätti kokouksessaan 4.3.2025 § 60 merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen aikuissosiaalityön ja vammaispalvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 10.8.2025 mennessä.

Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 19.8.2025 § 205. Aluehallitus päätti tuolloin yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Aluehallitus käsitteli vastauksen valtuustoaloitteeseen kokouksessaan 25.11.2026 § 292. Aluehallitus päätti tuolloin yksimielisesti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen:

Asumispäivystyksellä tarkoitetaan tilapäisen majoittumispaikan tarjoamista akuuttitilanteissa niille, joilla ei ole muilla keinoin mahdollisuutta järjestää välttämättömän suojan tarjoavaa yöpymistään turvallisessa paikassa. Vantaan ja Keravan hyvinvointialue järjestää asumispäivystystä keskitetysti omana tuotantona Koisorannan palvelukeskuksessa Vantaan Tikkurilassa.

Asumispäivystyspaikkojen jako tapahtuu päivittäin klo 17 alkaen Koisorannan palvelukeskuksessa. Ennen paikan myöntämistä jokaiselle asumispäivystykseen hakeutuvalla asiakkaalla tehdään ensiarvio, jossa huomioidaan mm. terveydentila ja mahdolliset asiakkaan tilanteesta aiheutuvat turvallisuustekijät. Asiakaspaidat täytetään saapumisjärjestyksessä. Mikäli kaikki 52 paikkaa Koisorannan palvelukeskuksessa olisivat täynnä, paikkamäärää voidaan tarvittaessa tilapäisesti lisätä, jotta jokainen majoitusta tarvitseva pääsee suojaan ja lämpimään.

Jos omat paikat olisivat täynnä tai jostain muusta perustellusta syystä Koisoranta ei soveltuisi asiakkaalle, on hyvinvointialueella kilpailutettuina palveluntuottajina tilapäismajoitusta Luona Oy:n ja Kolmikuti Oy:n tuottamana. Vuonna 2025 ostopalveluille ei ollut tarvetta. Sopimukset ovat voimassa vuoden 2026 loppuun asti, ja hyvinvointialue maksaa asiakaspaikoista vain toteutuneen käytön mukaan. Ostopalveluihin ohjautuville asiakkaille tehdään sama ensiarviointi kuin Koisorannan palvelukeskuksen asiakkaille ja heillä on oikeus samoihin sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin kuin Koisorannassa majoittuvilla, mutta luonnollisesti muunkin tuen ja palvelujen järjestäminen toteutuu sujuvammin, kun palvelut ovat samassa paikassa ja heti tarjolla.

Hyvinvointialueella oli aiemmin ostopalvelusopimus Sininauha Oy:n Vuorelan ensisuojaan kanssa. Tämä ostopalvelusopimus oli tehty alun perin Keravan kaupungin ja Sininauha Oy:n kesken, koska Keravalla ei ollut omaa asumispäivystystä. Kaupungin tekemä sopimuskausi jatkui vielä hyvinvointialueen perustamisen jälkeen. Toiminta ei ollut kustannustehokasta, sopimukseen kuului ympärivuotiset kymmenen asiakaspaikan kustannukset riippumatta siitä, oliko paikoilla käyttäjiä vai ei. Vuorelan ensisuojaan keskimääräinen käyttöaste vuonna 2024 oli 51 %.

Hyvinvointialueen tavoitteena on vahvistaa omaa palvelutuotantoa ja vähentää ostopalvelujen käyttöä. Koska hyvinvointialue pystyi lisäämään omaa palvelukapasiteettia riittävästi vastaamaan alueen asumispäivystystarpeeseen, irtisanottiin Vuorelan kanssa tehty ostopalvelusopimus alkuvuonna 2025. Näin hyvinvointialue ei joudu maksamaan ostopalvelutuottajalle tyhjiä asiakaspaikoista. Sopimus Sininauha Oy:n kanssa päättyi 30.4.2025.

Oman palvelutuotannon merkittäviä etuja ovat palvelujen laatu, vaikuttavuus, kustannustehokkuus sekä asiakkaiden systemaattisempi ohjautuminen jatkopalveluihin. Asumispäivystyksessä tarjottavat palvelut ovat laajemmat kuin ostopalvelumallissa: pelkän majoituksen sijasta asiakkaat saavat omassa palvelussa myös sosiaaliohjausta ja terveyspalveluja, kuten haavanhoitoa. Asunto kaikille-hankkeessa kehitetään matalan kynnyksen liikkuvaa terveydenhuollon mallia, jonka kautta asiakkaat saavat jatkossa asumispäivystyksessä vastaavat sairaanhoidolliset palvelut kuin terveysasemalla. Lisäksi Asunto kaikille-hankkeessa työskentelevä lääkäri on aloittamassa ajanvarauksettomien lääkäripalvelujen tarjoamisen asumispäivystyksen yhteydessä olevan päiväkeskuksen asiakkaille kerran viikossa helmikuusta 2026 alkaen.

16.2.2026 alkaen myös matalan kynnyksen päivätoiminta Avoin olohuone toimii asumispäivystyksen yhteydessä ja mahdollistaa myös tilapäismajoitusta käyttäville asiakkaille päiväaikaista aktivointia ja tukea asioiden hoitoon. Oma asumispäivystys parantaa siten myös vaikeasti tavoitettavien asiakkaiden ohjausta ja sitoutumista palveluihin sekä sujuvaa ohjautumista pitkäaikaisempiin asumis- ja muihin tukipalveluihin.

Keravalta Tikkurilan Koisorantaan on pidempi matka kuin aiemmin Vuorelaan, mutta vastaavasti myös Länsi- ja Itä-Vantaan asukkailla on kuljettavaa Tikkurilaan. Hyvinvointialueen sisällä välimatkat ovat kuitenkin kohtuulliset, ja julkinen liikenne toimii sujuvasti, mikä mahdollistaa palveluihin pääsyn kaupungin ja kaupunginosien rajojen yli. Terveyskeskuspäivystykseenkin kuljetaan virka-ajan jälkeen Peijakseen eri puolilta aluetta.

Sosiaalityössä asiakkaan tilapäisasumisen tarvetta arvioitaessa otetaan huomioon myös palvelun sijainti ja myönnetään tarvittaessa matkakortti. Sampolan palvelukeskuksessa on tarjolla suunnitelmallisen sosiaalityön lisäksi arkisin sosiaalityön puhelinneuvontaa sekä walk-in-palvelua. Myös Keravan yhteistyö- ja järjestökumppanit osaavat ohjata asiakkaita sosiaalityön palveluihin ja Koisorantaan. Virka-ajan ulkopuolella sosiaali- ja kriisipäivystys hoitaa tarvittaessa akuutit tilanteet ja varmistaa, että asiakkaat pääsevät turvaan.

Toimiala pitää tärkeänä, että asunnottomien palvelut ovat riittäviä ja saavutettavia. Koisorannan keskitetyn palvelun nähdään pystyvän vastaamaan hyvinvointialueen asiakkaiden tarpeisiin kustannustehokkaasti ja laadukkaasti. Aikuissosiaalityössä kiinnitetään huomioita siihen, että keravalaisten asunnottomien tilapäismajoituksen tarve ei jää toteutumatta esimerkiksi tiedonpuutteen tai kulkemishaasteiden takia. Aikuissosiaalityön palveluja kehitetään kokonaisvaltaisesti siten, että monipuolista ja riittävää tukea on tarjolla erilaisiin elämäntilanteisiin. Asunnottomuuden vähentäminen on yksi aikuissosiaalityön keskeisistä tavoitteista, ja sen edistämiseksi tehdään monipuolisia toimenpiteitä - muun muassa Asunto kaikille -hankkeen tuella. Aikuissosiaalityön ja asumispalveluiden koko palveluketjun toimiessa voidaan varmistaa, ettei yksikään asiakas jää ilman tarvitsemiaan palveluja.

Toimiala näkee oman palvelutuotannon Tikkurilassa kattavan tällä hetkellä määrällisen ja laadullisen palvelutarpeen ympäri vuoden sekä vantaalaisten, että keravalaisten osalta eikä uudelle yksikölle tai ostopalvelujen käytölle yksittäisiä mahdollisia tilanteita lukuun ottamatta ole asumispäivystyksen osalta toistaiseksi tarvetta.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Pia Lohikoskelle ja 22 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Gashaw Bibani jätti päätökseen Vasemmistoliiton aluehallitusryhmän pöytäkirjalausuman, joka kuului seuraavasti: *"Vasemmistoliitto edellyttää, että hyvinvointialue huolehtii ensisuojaan hakeutuvien pääsystä Koisorantaan vastauksen mukaisesti. Keravalle on kuitenkin saatava ensisuoja. Koisoranta ei ole keravalaisten kanssa riittävän saavutettava pitkän etäisyyden ja kulkuyhteyksien heikkouden vuoksi."*

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 20**Ehdotus**

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Aluehallitus, § 59, 03.03.2026

Aluevaltuusto, § 21, 16.03.2026

§ 21

Vastaus valtuustoaloitteeseen koskien siirtymistä hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa

VAKEDno-2025-4432

Aluehallitus, 03.03.2026, § 59

Asian valmistelija: lapsiperheiden ja aikuissosiaalityön palvelujen toimialajohtaja Hanna Mikkonen

Aluevaltuuston kokouksessa 15.9.2025 § 76 jätettiin Juha Suoniemen ja Antero Eerolan valtuustoaloite "Siirtyminen hyvinvointialueen omaan tuotantoon lastensuojelun sijaishuollon palveluissa". Valtuustoaloitteen on allekirjoittanut Suoniemen ja Eerolan lisäksi 18 muuta aluevaltuutettua. Valtuustoaloite kuului seuraavasti:

"Sijaishuollon järjestäminen kuuluu hyvinvointialueen keskeisiin lakisääteisiin tehtäviin.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella merkittävä osa sijaishuollosta on ulkoistettu yksityisille toimijoille, jotka tuottavat palveluita liiketoimintalähtöisesti. Tämä on johtanut huomattaviin kustannusten kasvuun. Samalla se sisältää riskin vakaviin ongelmiin lasten oikeusturvan, valvonnan ja palvelun laadun toteutumisen kannalta.

Lastensuojelun sijaishuolto maksaa hyvinvointialueelle nyt 76 miljoonaa euroa vuodessa. Eniten palveluita ostetaan (noin 4,6 miljoonalla) ylikansalliseen Mehiläinen-konserniin kuulavalta Familiar Oy:ltä. Mehiläisen pääomistaja on pitkään ollut Jersey'n saarilla sijaitseva CVC Capital Partners. Englannin kanaalissa sijaitsevaa Jerseytä pidetään yhtenä maailman suosituimmista veroparatiiseista. Nyt CVC:n ohella suuromistajaksi nousee amerikkalainen pääomasijoittaja Hellman & Friedman.

Esimerkiksi kolmannella sijalla hankinnoissa on nuorisopsykiatrinen asumiskoti Puro Oy (1,8 miljoonaa), joka puolestaan kuuluu ruotsalaiseen, pääosin sijoitusrahastojen omistamaan pörssiyhtiö Humanaan.

Yksityisen sijaishuoltobisneksen rakenteet luovat vääristyneitä kannustimia. Kun lapsen sijoituspaikka on palveluntuottajalle liiketoimintaa, sille ei välttämättä ole taloudellista intressiä edistää nopeaa perheeseen palauttamista tai sijoituksen päättämistä. Käytännössä monet laitoksista itse määrittävät, onko sijoituksen jatkamiselle heidän mielestään perusteita – vaikka heidän tulonsa riippuvat siitä, että lapsi pysyy yksikössä. Tämä on vakava rakenteellinen eturistiriita.

Yksityisten laitosten valvonta voi myös olla vaikeaa. Valvonta on hajanaista ja tapahtuu usein jälkikäteen. Tällöin riskinä on, että epäkohtiin päästään puuttumaan liian myöhään. Lapsen turvallisuus ei voi olla riippuvainen siitä, kuinka tehokkaasti yksittäinen alue pystyy valvomaan kymmenien eri palveluntarjoajien toimintaa. Samalla palveluiden hinta on noussut selvästi ilman, että hoidon taso tai vaikuttavuus olisi parantunut. Tämä on kestävä tontti niin eettisesti kuin taloudellisestikin.

Siksi me allekirjoittaneet aluevaltuutetut teemme seuraavan valtuustoaloitteen:

1. *Vantaan ja Keravan hyvinvointialue ryhtyy toimenpiteisiin sijaishuollon siirtämiseksi pääsääntöisesti omaan tuotantoon,*
2. *hyvinvointialue laatii suunnitelman siirtymäajasta, jonka kuluessa ostopalveluiden osuus ajetaan hallitusti alas ja korvataan omalla, julkisella sijaishuollolla,*
3. *hyvinvointialue selvittää mahdollisuudet perustaa omia sijaishuollon yksiköitä ja kouluttaa henkilöstöä näiden tehtävien hoitamiseen, minkä lisäksi*
4. *hyvinvointialue varautuu muutokseen taloudellisesti ja henkilöstöllisesti siten, että lasten oikeus laadukkaaseen, turvalliseen ja pysyvään hoivaan toteutuu koko prosessin ajan.*

Tavoitteena on vahvistaa palveluita inhimillisesti, laadullisesti ja taloudellisesti. Tehtävämme on varmistaa, että sijaishuollossa olevat lapset saavat hoivaa, turvaa ja pysyvyyttä – ei vaihtuvia aikuisia, ylikuormitettuja työntekijöitä ja omistajien osinkoja. Julkinen tuotanto on tässä suhteessa läpinäkyvämpi, vastuullisempi ja eettisesti kestävämmällä pohjalla."

Aluehallitus päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja lähettää sen edelleen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimialajohtajan valmisteltavaksi 15.3.2026 mennessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Hyvinvointialueen uudistusohjelman yhtenä keskeisenä tavoitteena on vahvistaa sijaishuollon omaa palvelutuotantoa vuoteen 2030 mennessä. Tämä tavoite koskee sekä perhehoitoa että laitoshoidon. Erityistä painoarvoa annetaan perhehoidolle, joka on lastensuojelulain mukaan ensisijainen sijaishuollon muoto aina, kun se on lapsen edun mukaista.

Perhehoidon lisäämistä edistetään kehittämällä uusien sijaisperheiden rekrytointia ja valmennusta sekä vahvistamalla sijaisperheille tarjottavaa tukea. Uusien perhehoitajien valmennuksia on lisätty, ja sukulaissijaisvanhemmille on laadittu oma räätälöity valmennusmalli. Perhehoitajille tarjotaan monipuolisia tukimuotoja, kuten sosiaaliohjaajan tukea sijoituksen alkuvaiheessa, työnohjausta, mentorointia, vertaistukea, täydennyskoulutusta sekä virkistystoimintaa.

Lastensuojelun laitoshoidon osalta hyvinvointialue on käynnistänyt toimenpiteitä oman palvelutuotannon vahvistamiseksi ja palveluiden kehittämiseksi muuttuvia asiakastarpeita vastaaviksi. Hyvinvointialueen investointisuunnitelmaan sisältyy kahden uuden lastensuojelulaitoksen perustaminen (3-osastoinen ja 2-osastoinen) vuoteen 2030 mennessä. Uusien laitosten perustamiseen on haettu ja saatu valtion lainanottovaltuudet. Ensimmäisessä vaiheessa edistetään 3-osastoisen laitoksen rakentamista, jonka suunnittelu etenee yhteistyössä tilakeskuksen ja järjestämisen tuen kanssa. Hyvinvointialue on hakenut tonttia Vantaan kaupungilta keväällä 2025, ja tonttineuvottelut ovat edelleen käynnissä. Henkilöstösuunnittelussa huomioidaan sekä määrälliset että laadulliset osaamistarpeet.

Oman laitoshoidon osuuden kasvattaminen on pitkäjänteinen prosessi. Uusien laitosten toteuttaminen edellyttää sopivia tontteja Vantaan tai Keravan alueelta, ja niitä on saatavilla rajallisesti. Hyvinvointialue on valmis hyödyntämään myös mahdollisesti vapautuvia tiloja näiltä alueilta ja kartoittaa aktiivisesti kiinteistöjen soveltuvuutta sijaishuollon tarpeisiin.

Lainsäädäntö rajoittaa lastensuojelulaitoksiin sijoitettavien lasten määrää: yhdelle osastolle voidaan sijoittaa enintään 7 lasta ja samalla tontilla sijaitsevien rakennusten osastoille yhteensä enintään 24 lasta. Koska tällä hetkellä laitoshoidossa on noin 300 lasta, tarkoittaisi kaikkien lasten sijoittaminen oman palvelutuotannon piiriin useiden uusien laitosten rakentamista. On myös huomioitava, että osa lapsista hyötyy sijoituksesta kauemmas kotiseudultaan esimerkiksi haitallisista sosiaalisista verkostoista irrottautumisen vuoksi. Oman laitoshoidon kasvattamisella on lisäksi vaikutuksia muihin alueellisiin palveluihin, kuten opetustoimeen. Siksi palvelutuotannon vahvistaminen tulee toteuttaa vaiheittain ja hallitusti.

Hyvinvointialue tekee tiivistä yhteistyötä myös muiden hyvinvointialueiden kanssa lastensuojelupalveluiden kehittämiseksi. Yksi ajankohtainen esimerkki on Etelä-Suomen hyvinvointialueiden, Helsingin kaupungin ja HUS:n yhteinen IntO-hanke, jonka tavoitteisiin kuuluu hybridimuotoisen integroidun laitoshoidon mallin kehittäminen. Hankkeessa perustetaan ensi vaiheessa erityisen huolenpidon osasto Helsingin kaupungin laitoshoittoon, ja myös muiden Etelä-Suomen YTA-alueen hyvinvointialueiden on mahdollista sijoittaa sinne erityistä huolenpitoa tarvitsevia lapsia. Lisäksi hyvinvointialueen lastensuojelu on aktiivisesti mukana YTA-alueen sosiaalihuollon yhteistyöryhmässä, jossa kehitetään julkisen toimijan sijaishuollon ratkaisuja laajemmalla alueellisella tasolla.

Hyvinvointialue kiittää aloitteen tekijöitä tärkeästä aloitteesta ja yhtyy tavoitteeseen tuottaa sijaishuollon palveluja inhimillisesti, laadukkaasti ja taloudellisesti. Hyvinvointialue pitää myös oman palvelutuotannon vahvistamista keskeisenä tavoitteena ja tähtää ensimmäisessä vaiheessa oman palvelutuotannon asiakaspaikkojen kaksinkertaistamiseen seuraavan neljän vuoden aikana.

Hyvinvointialue seuraa aktiivisesti lastensuojelun tarpeiden ja lainsäädännön kehitystä ja kehittää omaa palvelutuotantoaan siten, että se vastaa mahdollisimman kattavasti alueen lasten ja nuorten tarpeisiin. Sijaishuollon palveluiden rinnalla keskeinen tavoite on vahvistaa vaikuttavia varhaisen tuen palveluja, jotta sijaishuollon tarvetta voidaan pitkällä aikavälillä kestävästi vähentää.

Nykyisen tiedon perusteella sijaishuollon ostopalveluista ei kuitenkaan ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista luopua kokonaan, sillä sijaishuoltoon sijoitettujen lasten ja nuorten tarpeet ovat usein erityisiä ja monimuotoisia, ja palveluja on tuotettava myös kustannustehokkaasti. Tavoitteena on kuitenkin lisätä joko omana tuotantona tai yhteistyössä muiden hyvinvointialueiden kanssa toteutettavaa sijaishuollon kapasiteettia siten, että ostopalvelujen käyttö kohdistuisi pitkällä aikavälillä vain rajattuihin erityistarpeisiin tai niin sanottuihin ylivuototilanteisiin.

Ehdotus

Aluehallitus päättää:

1. antaa Juha Suoniemelle ja Antero Eerolalle sekä 18 muulle valtuustoaloitteen allekirjoittaneelle aluevaltuutetulle yllä selostusosassa olevan vastauksen valtuustoaloitteeseen;
2. esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Kokouskäsittely

Aluehallituksen jäsen Gashaw Bibani poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 12.15.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja päätöksestä antaa hyvinvointialuejohtaja Timo Aronkytö, timo.aronkyto@vakehyva.fi.

Aluevaltuusto, 16.03.2026, § 21

Ehdotus

Aluehallitus esittää aluevaltuustolle, että aluevaltuusto merkitsee saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

§ 22

Valtuustoaloitteet

Ehdotus

Aluevaltuusto päättää merkitä tiedoksi saapuneet valtuustoaloitteet ja lähettää ne aluehallituksen valmisteltaviksi.